

Úterý, 8. září 2015

P8_TA(2015)0288

Lidská práva a technologie: dopad systémů narušování a sledování na lidská práva ve třetích zemích

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. září 2015 o „lidských právech a technologiích: dopad systémů narušování a sledování na lidská práva ve třetích zemích“ (2014/2232(INI))

(2017/C 316/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, zejména na článek 19 tohoto paktu,
- s ohledem na strategický rámec Evropské unie pro lidská práva a demokracii, který přijala Rada dne 25. června 2012 ⁽¹⁾,
- s ohledem na obecné zásady EU v oblasti lidských práv ohledně svobody projevu online a offline, které přijala Rada pro zahraniční věci dne 12. května 2014 ⁽²⁾,
- s ohledem na obecné pokyny pro odvětví informačních a komunikačních technologií pro provádění obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, které zveřejnila Komise v červnu 2013,
- s ohledem na zprávu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) ze dne 15. prosince 2011 s názvem „Svoboda projevu na internetu“ ⁽³⁾ a na zprávu zvláštního zástupce OBSE pro svobodu sdělovacích prostředků pravidelně předkládanou Stálé radě OBSE ze dne 27. listopadu 2014 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na zprávu, kterou dne 23. září 2014 předložil zvláštní zpravodaj OSN pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod v rámci boje proti terorismu (A/69/397) ⁽⁵⁾,
- s ohledem na zprávu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 30. června 2014 s názvem „Právo na soukromí v digitálním věku“ ⁽⁶⁾,
- s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje OSN ze dne 17. dubna 2013 o právu na svobodu přesvědčení a projevu (A/HRC/23/40) analyzující důsledky sledování komunikace ze strany států na uplatňování lidského práva na soukromí a na svobodu přesvědčení a projevu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a pro lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy ze dne 26. ledna 2015 o „hromadném sledování“ ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2014 o programu agentury NSA (USA) pro sledování, subjektech členských států pro sledování a dopadech na základní práva občanů EU a na transatlantickou spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/un_geneva/press_corner/focus/events/2012/20120625_en.htm.

⁽²⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/documents/eu_human_rights_guidelines_on_freedom_of_expression_online_and_offline_en.pdf.

⁽³⁾ <http://www.osce.org/fom/80723?download=true>.

⁽⁴⁾ <http://www.osce.org/fom/127656?download=true>.

⁽⁵⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N14/545/19/PDF/N1454519.pdf?OpenElement>.

⁽⁶⁾ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session27/Documents/A-HRC-27-37_en.doc.

⁽⁷⁾ <http://website-pace.net/documents/19838/1085720/20150126-MassSurveillance-EN.pdf/df5aae25-6cfe-450a-92a6-e903af10b7a2>.

⁽⁸⁾ Přijatý text, P7_TA(2014)0230.

Úterý, 8. září 2015

- s ohledem na zprávu zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN pro problematiku lidských práv a nadnárodních korporací a jiných podnikatelských subjektů ze dne 21. března 2011 s názvem „Obecné zásady v oblasti podnikání a lidských práv: provádění rámce OSN nazvaného, Chránit, dodržovat, napravovat“⁽¹⁾,
- s ohledem na směrnice OECD pro nadnárodní podniky⁽²⁾ a výroční zprávu za rok 2014 ohledně směrnic OECD pro nadnárodní podniky⁽³⁾,
- s ohledem na výroční zprávu Internetového sdružení pro přidělování jmen a čísel za rok 2013⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 12. února 2014 s názvem „Politika v oblasti internetu a jeho správa: úloha Evropy při formování budoucnosti internetové správy“⁽⁵⁾,
- s ohledem na prohlášení ze zasedání NETmundial složeného z mnoha zúčastněných stran, které bylo přijato dne 24. dubna 2014⁽⁶⁾,
- s ohledem na shrnutí předsedy devátého Fóra pro správu internetu, které se konalo v Istanbulu ve dnech 2.–5. září 2014,
- s ohledem na platná restriktivní opatření EU, která v některých případech zahrnují embargo na telekomunikační vybavení, informační a komunikační technologie (IKT) a monitorovací nástroje,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 599/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití⁽⁷⁾,
- s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 16. dubna 2014 o přezkumu systému kontrol vývozu zboží dvojího využití⁽⁸⁾,
- s ohledem na rozhodnutí 19. plenárního zasedání Wassenaarského ujednání o vývozních kontrolách konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího užití, které se konalo ve dnech 3.–4. prosince 2013 ve Vídni,
- s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 24. dubna 2014 s názvem „Přezkum politiky v oblasti kontrol vývozu: zajištění bezpečnosti a konkurenceschopnosti v měnícím se světě“⁽⁹⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 21. listopadu 2014 o přezkumu politiky v oblasti kontroly vývozu,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. prosince 2012 o strategii digitální svobody v zahraniční politice EU⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf?v=1392752313000/_jcr:system/jcr:version-storage/12/52/13/125213a0-e4bc-4a15-bb96-9930bb8fb6a1/1.3/jcr:frozensnode

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>

⁽³⁾ <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/2014091e.pdf?expires=1423160236&id=id&accname=ocid194994&checksum=D1FC664FBCEA28FC856AE63932715B3C>

⁽⁴⁾ <https://www.icann.org/en/system/files/files/annual-report-2013-en.pdf>

⁽⁵⁾ COM(2014)0072.

⁽⁶⁾ <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 79.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 82.

⁽⁹⁾ COM(2014)0244.

⁽¹⁰⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0470.

Úterý, 8. září 2015

- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2013 o svobodě tisku a sdělovacích prostředků ve světě ⁽¹⁾,
  - s ohledem na svá usnesení o naléhavých případech porušování lidských práv, demokracie a právního státu, v nichž byly vyjádřeny obavy ohledně digitálních svobod,
  - a s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2015 o prioritách EU pro činnost Rady OSN pro lidská práva v roce 2015 ⁽²⁾,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 11. února 2015 o prodloužení mandátu Fóra pro správu internetu ⁽³⁾,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2015 o výroční zprávě o stavu lidských práv a demokracie ve světě v roce 2013 a politice Evropské unie v této oblasti ⁽⁴⁾,
  - s ohledem na písemné prohlášení, které v březnu 2014 předložil Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Edward Snowden ⁽⁵⁾,
  - s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a probíhající jednání o přistoupení EU k této úmluvě,
  - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
  - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A8-0178/2015),
- A. vzhledem k tomu, že technologický vývoj a přístup k otevřenému internetu jsou stále důležitější k tomu, aby bylo možné zajistit plnění a úplné dodržování lidských práv a základních svobod, a mají pozitivní dopad, protože rozšiřují prostor pro svobodu projevu, přístup k informacím, právo na soukromí a svobodu shromažďování a sdružování po celém světě;
- B. vzhledem k tomu, že technologické systémy mohou být zneužity jako nástroje pro porušování lidských práv prostřednictvím cenzury, dohledu, nepovoleného přístupu k zařízením, rušení signálu, narušování soukromí, sledování a dohledávání informací a jednotlivců;
- C. vzhledem k tomu, že porušování lidských práv se dopouštějí veřejné i soukromé subjekty, včetně vlád a donucovacích orgánů, i zločinné organizace a teroristické sítě;
- D. vzhledem k tomu, že kontext, v jakém jsou IKT navrhovány a využívány, do značné míry určuje, zda fungují jako nástroj podpory, nebo porušování lidských práv; vzhledem k tomu, že informační technologie, zejména software, jsou tudíž málokdy jen jednoho, ale spíše dvojího užití, pokud jde o možné porušování lidských práv, přičemž software je rovněž formou projevu;
- E. vzhledem k tomu, že IKT jsou klíčovými nástroji, které lidem pomáhají organizovat společenská hnutí a protesty v různých zemích, a zejména v zemích s autoritativními režimy;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2013)0274.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0079.

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0033.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0076.

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201403/20140307ATT80674/20140307ATT80674EN.pdf>.

Úterý, 8. září 2015

- F. vzhledem k tomu, že pro posouzení toho, jaké dopady na lidská práva bude mít kontext, v němž budou technologie využívány, je určující, jak silný je vnitrostátní a regionální právní rámec pro regulaci používání technologií, a schopnost politických a soudních orgánů nad tímto používáním vykonávat dohled;
- G. vzhledem k tomu, že v digitální oblasti hrají soukromé subjekty stále významnější úlohu ve všech sférách společenských aktivit, dosud však neexistují záruky, které by jim bránily v nadměrném omezování základních práv a svobod; vzhledem k tomu, že soukromé subjekty hrají tudíž aktivnější úlohu při posuzování legálnosti obsahu a při vývoji systému kybernetické bezpečnosti a systémů dohledu, což může mít negativní dopad na lidská práva na celém světě;
- H. vzhledem k tomu, že internet představuje revoluci, pokud jde o možnosti výměny nejrůznějších údajů, informací a znalostí;
- I. vzhledem k tomu, že šifrování je důležitou metodou, která pomáhá zabezpečit komunikaci a zajistit bezpečnost pro ty, kdo ji využívají;
- J. vzhledem k tomu, že správa internetu těží z modelu rozhodování, jehož podstatou je zapojení více zúčastněných stran, tedy procesu, který zajišťuje smysluplnou, inkluzivní a odpovědnou účast všech zúčastněných subjektů, včetně vlád, občanské společnosti, technické a akademické obce, soukromého sektoru i uživatelů;
- K. vzhledem k tomu, že zpravodajské agentury kvůli zachycování komunikace a údajů systematicky oslabují šifrovací protokoly a produkty; vzhledem k tomu, že Agentura pro národní bezpečnost USA (NSA) shromáždila velké množství tzv. chyb nultého dne (zero day exploits) – slabých míst v bezpečnosti IT, o nichž ještě veřejnost nebo prodejce produktu neví; vzhledem k tomu, že takové činnosti maří globální úsilí o zlepšení bezpečnosti IT;
- L. vzhledem k tomu, že zpravodajské služby se sídlící v EU se podílejí na činnostech, které ohrožují lidská práva;
- M. vzhledem k tomu, že ve světle stávajícího rychlého technologického vývoje jsou soudní a demokratický dohled a záruky do značné míry nedostatečně rozvinuté;
- N. vzhledem k tomu, že opatření v oblasti (kybernetické) bezpečnosti a protiteroristická opatření zahrnující IKT nebo monitorování internetu mohou mít výrazně negativní dopad na lidská práva a svobodu jednotlivců na celém světě, a to i na občany EU, kteří jsou usazeni v zahraničí nebo tam cestují, a to zejména při neexistenci právního základu, který by byl založen na zásadách nezbytnosti, přiměřenosti a na demokratickém a soudním dohledu;
- O. vzhledem k tomu, že internetové filtry a sledování komunikace oslabují schopnost obhájců lidských práv využívat výhod internetu a sdělovat si citlivé informace a že jsou v rozporu s několika články Všeobecné deklarace lidských práv, která každému jednotlivci zaručuje právo na soukromí a svobodu projevu;
- P. vzhledem k tomu, že digitální bezpečnost a digitální svoboda jsou obě klíčové, nemohou být vzájemně zaměňovány, ale měly by jedna druhou posilovat;
- Q. vzhledem k tomu, že Evropská unie může jít v oblasti digitálních svobod příkladem pouze tehdy, pokud je bude sama zaručovat; a vzhledem k tomu, že je tudíž zásadní, aby byl přijat soubor právních předpisů EU na ochranu údajů;

Úterý, 8. září 2015

- R. vzhledem k tomu, že jsou ve hře dalekosáhlé společenské zájmy, jako je ochrana základních práv, o nichž by neměl rozhodovat pouze trh a které vyžadují regulaci;
- S. vzhledem k tomu, že respektování základních práv a právního státu a účinný parlamentní dohled nad zpravodajskými službami, které využívají digitální technologie v oblasti sledování, jsou důležitým prvkem mezinárodní spolupráce;
- T. vzhledem k tomu, že společnosti se sídlem v EU mají významný podíl na celosvětovém trhu IKT, zejména pokud jde o vývoz technologií pro dohled, sledování, narušování a monitorování;
- U. vzhledem k tomu, že zavedení vývozních kontrol by nemělo ohrozit legitimní výzkum problematiky bezpečnosti IT a vývoj nových IT nástrojů v oblasti bezpečnosti, pokud neexistuje zločinný úmysl;
1. uznává, že lidská práva a základní svobody jsou univerzální a musí být globálně chráněny ve všech podobách, v nichž se projevují; zdůrazňuje, že sledování komunikace je samo o sobě v rozporu s právem na soukromí a svobodu projevu, pokud je prováděno mimo odpovídající právní rámec;
  2. vyzývá Komisi, aby zajistila soudržnost mezi vnější činností EU a jejími vnitřními politikami souvisejícími s IKT;
  3. je přesvědčen, že aktivní hromadné sledování občanů a špionáž politických představitelů agenturou NSA za aktivní spolupráce některých členských států EU, jež odhalil Edward Snowden, závažným způsobem narušilo důvěryhodnost politiky EU v oblasti lidských práv a oslabilo celosvětovou důvěru ve výhody IKT;
  4. připomíná dotčeným členským státům a agenturám EU včetně Europolu a Eurojustu jejich závazky stanovené Listinou základních práv Evropské unie a vyplývající z mezinárodních právních předpisů na ochranu lidských práv a cílů vnější politiky EU, že nebudou sdílet zpravodajské informace, pokud by to mohlo vést k porušení lidských práv ve třetí zemi nebo k využití informací získaných na základě porušení lidských práv, jako je neoprávněné sledování mimo EU;
  5. zdůrazňuje, že dopad technologií na zlepšování lidských práv by měl být začleněn do všech příslušných politik a programů EU za účelem podpory ochrany lidských práv a podpory demokracie, právního státu a řádné správy, jakož i mírového řešení sporů;
  6. vyzývá k aktivnímu vývoji a rozšiřování technologií, které pomáhají chránit lidská práva a zajišťovat lidem digitální práva a svobody, stejně jako bezpečnost, společně s podporou osvědčených postupů a vhodných legislativních rámců, a současně k zaručení bezpečnosti a integrity osobních údajů; zejména naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby podporovaly globální používání a vývoj otevřených standardů a bezplatného a otevřeného softwaru a šifrovacích technologií;
  7. vyzývá EU, aby více podporovala subjekty, které pracují na posilování norem pro IKT v oblasti bezpečnosti a ochrany soukromí na všech úrovních, včetně hardwaru, softwaru a komunikačních standardů, jakož i vývoje hardwarových a softwarových rámců zajišťujících ochranu soukromí již od návrhu;
  8. požaduje, aby byl v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva zřízen fond pro lidská práva a technologie;
  9. naléhavě žádá EU, zejména Evropskou službu pro vnější činnost, aby při své komunikaci s obhájci lidských práv používala šifrování a předešla tak jejich ohrožení a aby chránila svou komunikaci se subjekty zvenčí před sledováním;

Úterý, 8. září 2015

10. žádá EU, aby využívala bezplatný a otevřený software a podporovala v tom i další aktéry, neboť takovýto software poskytuje větší bezpečnost a umožňuje lépe dodržovat lidská práva;
11. upozorňuje, že je důležité rozvíjet IKT v oblastech sporů a podporovat tak mírové aktivity s cílem zajistit bezpečnou komunikaci mezi stranami, které se podílejí na mírovém řešení sporů;
12. požaduje, aby byly zavedeny podmínky, ukazatele a postupy podávání zpráv s cílem zajistit, že finanční a technická podpora EU určená na rozvoj nových technologií ve třetích zemích nebude využívána způsobem, který by byl v rozporu s lidskými právy;
13. vyzývá Komisi a Radu, aby aktivně spolupracovaly s vládami třetích zemí a aby prostřednictvím stávajících evropských podpůrných mechanismů a politických nástrojů bezpečným způsobem poskytovaly další podporu, školení a pomoc obhájčům lidských práv, aktivistům občanské společnosti a nezávislým novinářům, kteří využívají IKT při své činnosti, a aby prosazovaly související základní práva v oblasti soukromí, jako je neomezený přístup k informacím na internetu, právo na soukromí a ochranu údajů, svoboda projevu, svoboda shromažďování, svoboda sdružování, svoboda tisku a svoboda publikování na internetu;
14. upozorňuje na obtížnou situaci oznamovatelů a jejich zastánců, včetně novinářů, poté, co odhalí nemístné sledovací praktiky ve třetích zemích; je přesvědčen, že tito lidé by měli být považováni za obhájce lidských práv, a tudíž si zaslouží ochranu EU, jak to vyžadují obecné zásady EU týkající se obhájců lidských práv; opakuje svou výzvu Komisi a členskými státy, aby důkladně prozkoumaly možnost poskytovat oznamovatelům mezinárodní ochranu před stíháním;
15. vyjadřuje politování nad tím, že bezpečnostní opatření, zejména opatření v oblasti boje proti terorismu, jsou ve stále větší míře zneužívána jako záminka pro porušování práva na soukromí a pro omezování legitimní činnosti obhájců lidských práv, novinářů a politických aktivistů; opakuje své pevné přesvědčení, že vnitrostátní bezpečnost nikdy nemůže ospravedlnit programy necíleného, tajného či hromadného sledování; trvá na tom, aby takováto opatření byla uplatňována důsledně v souladu se zásadami právního státu a normami v oblasti lidských práv, včetně práva na soukromí a ochranu údajů;
16. vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost a Komisi, aby ve svém politickém dialogu s třetími zeměmi i ve svých programech rozvojové spolupráce podporovaly demokratický dohled nad bezpečnostními a zpravodajskými službami; naléhavě žádá Komisi, aby podporovala organizace občanské společnosti a legislativní orgány ve třetích zemích, které usilují o posílení dohledu, transparentnosti a odpovědnosti domácích bezpečnostních služeb; požaduje, aby se konkrétní závazky v tomto ohledu staly součástí budoucího akčního plánu EU pro lidská práva a demokratizaci;
17. naléhavě vyzývá Radu a Komisi, aby podporovaly digitální svobody a neomezený přístup k internetu při veškerém styku se třetími zeměmi, včetně přístupových a obchodních jednání, dialogů o lidských právech a diplomatických kontaktů;
18. bere na vědomí, že se internet stal veřejným prostorem a rovněž trhem, pro který je volný tok informací a přístup k IKT nezbytný; zdůrazňuje proto, že digitální svoboda i volný obchod musí být podporovány a chráněny současně;
19. žádá, aby do všech smluv se třetími zeměmi byly začleňovány doložky, které výslovně odkazují na to, že je třeba podporovat, zaručovat a dodržovat digitální svobodu, neutralitu sítě, necenzurovaný a neomezený přístup k internetu, právo na soukromí a ochranu údajů;

Úterý, 8. září 2015

20. naléhavě vyzývá EU, aby se postavila proti kriminalizaci obhájců lidských práv za to, že využívají nástroje pro šifrování, obcházení cenzury a ochranu soukromí, a aby odmítla omezit používání šifrování v rámci EU a kritizovala vlády třetích zemí, které proti obhájcům lidských práv používají takováto obvinění;

21. naléhavě vyzývá EU, aby se postavila proti kriminalizaci využívání nástrojů pro šifrování, obcházení cenzury a ochranu soukromí a aby odmítla omezit používání šifrování v rámci EU a kritizovala vlády třetích zemí, které tyto nástroje kriminalizují;

22. zdůrazňuje, že účinná politika EU v oblasti rozvoje a lidských práv vyžaduje, aby byly otázky IKT začleňovány do všech činností a aby byly překonány digitální rozdíly, a to vytvořením základní technologické infrastruktury, usnadněním přístupu ke znalostem a informacím a podporou počítačových dovedností a používání otevřených standardů v dokumentech a případně i bezplatného a otevřeného softwaru, aby se zajistila otevřenost a transparentnost (zejména orgánů veřejné správy) – včetně zajištění ochrany údajů v digitálním prostoru po celém světě – i lepším pochopením potenciálních rizik a přínosů IKT;

23. vyzývá Komisi, aby podporovala odstraňování digitálních překážek pro osoby se zdravotním postižením; považuje za nesmírně důležité, aby politiky EU v oblasti rozvoje a podpory lidských práv ve světě usilovaly o zmenšení digitální propasti pro osoby se zdravotním postižením a aby poskytovaly širší rámec práv, zejména pokud jde o přístup ke znalostem, digitální účast a podíl na nových hospodářských a společenských příležitostech, které internet vytváří;

24. zdůrazňuje, že legální digitální shromažďování a šíření důkazů o porušování lidských práv může přispět k celosvětovému boji proti beztrestnosti a terorismu; domnívá se, že v řádně odůvodněných případech by měl takový materiál být podle mezinárodního (trestního) práva přípustný jako důkaz pro soudní řízení v souladu s mezinárodními, regionálními i ústavními zárukami; doporučuje, aby byly v oblasti mezinárodního trestního práva vytvořeny mechanismy pro zavedení postupů, jejichž prostřednictvím by byly tyto údaje ověřovány a shromažďovány pro použití jako důkaz pro soudní řízení;

25. velmi lituje skutečnosti, že některé informační a komunikační technologie a služby pocházející z EU jsou prodávány a mohou být ve třetích zemích používány soukromými osobami, podniky a orgány s konkrétním úmyslem porušovat lidská práva prostřednictvím cenzury, hromadného dohlžení, rušení signálu, narušování soukromí, monitorování a sledování a dohledávání občanů a jejich činností přes (mobilní) telefonní sítě a internet; je znepokojen skutečností, že některé společnosti se sídlem v EU mohou poskytovat technologie a služby, jež takového porušování lidských práv umožňují;

26. konstatuje, že hrozby pro bezpečnost Evropské unie, jejích členských států a třetích zemí často mají často původ u jednotlivců nebo malých skupin používajících digitální komunikační sítě k plánování a provádění útoků a že nástroje a taktiky vyžadované k potírání takovýchto hrozeb je nutné neustále přezkoumávat a aktualizovat;

27. považuje hromadné sledování, které není odůvodněno zvýšeným rizikem teroristické hrozby, za nepřiměřené, a tudíž za porušení zásady nezbytnosti a proporcionality, jež představuje porušení lidských práv;

28. naléhavě vyzývá členské státy, aby prosazovaly plný demokratický dohled nad operacemi zpravodajských služeb ve třetích zemích, a žádá, aby tyto služby působily v plném souladu se zásadami právního státu a aby neoprávněně působící služby a jednotlivci byli hnáni k zodpovědnosti;

29. vybízí členské státy, aby s ohledem na posílenou spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy a třetími zeměmi (mimo jiné i prostřednictvím digitálního sledování) zajistily demokratický dohled nad těmito službami a jejich činnostmi prostřednictvím náležitého vnitřního, výkonného, soudního a nezávislého parlamentního dohledu;

Úterý, 8. září 2015

30. zdůrazňuje, že zásady sociální odpovědnosti podniků a lidská práva jakožto součást projektových kritérií, což jsou technologická řešení a inovace zajišťující ochranu lidských práv, by se měly stát součástí právních předpisů EU, aby se zajistilo, že poskytovatelé internetových služeb, vývojáři softwaru, výrobci hardwaru, služby sociálních sítí/médií, mobilní operátoři a další přistupují k lidským právům koncových uživatelů globálně;

31. naléhavě žádá EU, aby zajistila větší transparentnost ve vztazích mezi mobilními operátory či poskytovateli internetových služeb a vládami a aby tuto transparentnost prosazovala ve svých vztazích se třetími zeměmi a požadovala, aby operátoři a poskytovatelé internetových služeb každoročně zveřejňovali podrobné zprávy o transparentnosti, včetně zpráv o tom, jaké kroky jsou vyžadovány ze strany orgánů, a o finančních vazbách mezi orgány veřejné správy a operátory/ poskytovateli internetových služeb;

32. připomíná podnikovým subjektům, že nesou odpovědnost za dodržování lidských práv při svém působení po celém světě bez ohledu na to, kde se jejich uživatelé nacházejí, a nezávisle na tom, zda své závazky týkající se lidských práv plní hostitelský stát; vyzývá společnosti zabývající se IKT, zejména ty se sídlem v EU, aby provedly obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, mimo jiné tím, že zavedou politiky náležitě péče a záruky pro řízení rizik a budou poskytovat účinnou nápravu, kdykoli jejich činnost bude mít nepříznivý dopad na lidská práva nebo k takovému dopadu přispěje;

33. zdůrazňuje potřebu účinněji provádět a monitorovat nařízení a sankce EU týkající se IKT na úrovni EU, včetně využití všeobecných mechanismů, aby bylo zajištěno dodržování právních předpisů všemi stranami, včetně všech členských států, a aby byly zachovány rovné podmínky pro všechny;

34. zdůrazňuje, že dodržování základních práv je nezbytným prvkem úspěšných protiteroristických politik, což se týká i využívání digitálních technologií v oblasti sledování;

35. vítá rozhodnutí Wassenaarského ujednání o vývozních kontrolách v oblastech nástrojů pro sledování, prosazování práva a shromažďování zpravodajských informací a systémů pro sledování sítí z prosince 2013; připomíná, že režim EU pro technologie dvojího užití je dosud velmi nedokonalý, zejména pak nařízení EU o technologiích dvojího užití, pokud jde o účinné a systematické kontroly vývozu škodlivých IKT do nedemokratických zemí;

36. naléhavě vyzývá Komisi, aby v souvislosti s nadcházejícím přezkumem a obnovou politik v oblasti dvojího užití urychleně předložila návrh účinné a inteligentní politiky pro omezení a regulaci komerčního vývozu služeb v oblasti provádění a používání tzv. technologií dvojího užití, který se bude zabývat potenciálně škodlivým vývozem produktů a služeb IKT do třetích zemí, jak bylo ujednáno ve společném prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise v dubnu 2014; vyzývá Komisi, aby zavedla účinné záruky zabraňující tomu, aby uvedené vývozní kontroly poškodily výzkum, včetně vědeckého výzkumu a výzkumu IT v oblasti bezpečnosti;

37. zdůrazňuje, že by Komise měla být schopna co nejrychleji poskytnout společnostem, které váhají, zda požádat o vývozní licenci, přesné a aktuální informace o legalitě a potenciálních negativních důsledcích případných obchodních transakcí;

38. vyzývá Komisi, aby předložila návrhy na přezkum toho, jak by mohly být využity normy EU pro IKT v rámci prevence potenciálních negativních dopadů vývozu těchto technologií nebo dalších služeb do třetích zemí, kde význam pojmů jako „zákonem povolené zachycování sdělení“ nelze považovat za rovnocenný tomu v EU nebo kde například mají špatnou pověst v oblasti lidských práv či tam neexistuje právní stát;

Úterý, 8. září 2015

39. opětovně uvádí, že při posuzování případů, kdy jsou technologie dvojího užití použity způsobem, který by mohl omezit lidská práva, by měly mít přednost normy EU, a zejména Listina základních práv EU;
40. žádá o rozvíjení politik umožňujících regulovat prodej technologií s tzv. chybami nultého dne (zero-day exploits) a zranitelnými místy, aby se zabránilo jejich využívání ke kybernetickým útokům nebo neoprávněnému přístupu k zařízením umožňujícím porušování lidských práv, aniž by tato regulace měla významný dopad na akademický výzkum v oblasti bezpečnosti nebo jiný výzkum v této oblasti vedený v dobré víře;
41. lituje aktivní spolupráce některých evropských i mezinárodních společností, které obchodují s technologiemi dvojího užití majícími potenciálně škodlivý dopad na lidská práva a zároveň jsou činné v EU, s režimy, jejichž opatření porušují lidská práva;
42. naléhavě žádá Komisi, aby společnosti zapojené do těchto činností vyloučila z veřejných zakázek EU a z řad příjemců finančních prostředků na výzkum a vývoj a všech dalších finančních podpor;
43. vyzývá Komisi, aby věnovala zvláštní pozornost hlediskům lidských práv v postupech zadávání veřejných zakázek na technologické vybavení, obzvláště v zemích, kde je praxe v této oblasti nespolehlivá;
44. vyzývá Komisi a Radu, aby prostřednictvím fór pro správu internetu aktivně hájily otevřený internet, rozhodovací postupy za účasti mnoha zúčastněných stran, neutralitu sítě, digitální svobody a záruky ochrany údajů ve třetích zemích;
45. odsuzuje oslabování a podřívání šifrovacích protokolů a produktů, zejména ze strany zpravodajských služeb, které chtějí zachycovat šifrovanou komunikaci;
46. varuje před privatizací prosazování práva internetovými společnostmi a poskytovateli internetových služeb;
47. požaduje vyjasnění norem a standardů, které soukromé subjekty používají k vývoji svých systémů;
48. připomíná, že je důležité posuzovat kontext, v němž jsou technologie využívány, aby bylo možné plně docenit jejich dopad na lidská práva;
49. výslovně požaduje, aby byly podporovány nástroje, které umožňují anonymní nebo pseudoanonymní používání internetu, a zpochybňuje jednostranný názor, že takovéto nástroje slouží pouze k trestné činnosti, a nikoli ke zlepšování postavení aktivistů činných v oblasti lidských práv v EU i mimo ni;
50. naléhavě žádá Radu, Komisi a ESVČ, aby vypracovaly inteligentní a účinné politiky pro regulaci vývozu technologií dvojího užití, která by řešila potenciálně škodlivý vývoz produktů a služeb v oblasti IKT, na mezinárodní úrovni v rámci vícestranných režimů kontroly vývozu a jiných mezinárodních subjektů;
51. zdůrazňuje, že jakékoli změny právních předpisů mající za cíl zvýšení účinnosti vývozních kontrol v souvislosti s přenosem nehmotných technologií nesmí brzdit legitimní výzkum a bránit přístupu k informacím a jejich výměně a že jakákoli potenciální opatření, jako je například používání všeobecných vývozních povolení EU pro výzkum dvojího užití, by neměla mít „odrazující účinek“ na jednotlivce a malé a střední podniky;

Úterý, 8. září 2015

52. vyzývá členské státy, aby zajistily, že stávající i budoucí politiky v oblasti vývozních kontrol neomezí činnost legitimních výzkumných pracovníků zabývajících se bezpečností a že vývozní kontroly budou uplatňovány v dobré víře pouze na jasně vymezené technologie, které mají být použity k hromadnému sledování, cenzuře, rušení signálu, narušování soukromí nebo monitorování a ke sledování a dohledávání občanů a jejich činností přes (mobilní) telefony a sítě;

53. připomíná, že bezdrátové technologie na bázi ad hoc sítí mají značný potenciál jakožto záložní sítě v oblastech, kde je internet nedostupný či blokován, a mohou napomáhat prosazování lidských práv;

54. vyzývá Komisi, aby jmenovala skupinu nezávislých odborníků, kteří budou moci provést posouzení dopadů stávajících norem EU pro IKT na lidská práva, s cílem vypracovat doporučení ohledně úprav, jimiž se zvýší ochrana lidských práv, zejména při vývozu systémů;

55. uznává, že technologický vývoj představuje výzvu pro právní systémy, které se musí přizpůsobovat novým okolnostem; zdůrazňuje, že je důležité, aby normotvůrci věnovali otázkám souvisejícím s digitální ekonomikou větší pozornost;

56. vyzývá Komisi, aby zapojila občanskou společnost a nezávislé odborníky v oblasti IKT, včetně výzkumných pracovníků zabývajících se bezpečností ze třetích zemí, a zajistila tak, že bude mít k dispozici aktuální odborné znalosti, které by měly vést k tvorbě politiky, jež obstojí i v budoucnu;

57. zdůrazňuje, že je nutné vyvarovat se nezamýšlených důsledků, jakými jsou omezení či odrazování od vědeckého výzkumu a od jiných druhů výzkumu a vývoje prováděných v dobré víře, i důsledků na výměnu informací a přístup k nim, na rozvoj znalostí v oblasti bezpečnosti nebo na vývoz technologií, které jsou prospěšné pro nabývání požadovaných digitálních dovedností a posílení lidských práv;

58. domnívá se, že celosvětová spolupráce mezi vládami a soukromými subjekty v digitální oblasti, včetně Fóra pro správu internetu, si žádá přehlednou kontrolu a rovnováhu a nesmí vést k oslabení demokratického a soudního dohledu;

59. konstatuje, že přístup založený na dobrovolnosti je nedostatečný a že jsou zapotřebí závazná opatření, která by společností motivovala, aby braly v potaz pověst určité země v oblasti lidských práv před tím, než do této země prodají své produkty, a aby prováděly posouzení dopadů svých technologií na obhájce lidských práv a kritiky vlády;

60. domnívá se, že vývoz vysoce citlivého zboží musí být kontrolován před tím, než toto zboží opustí EU, a že v případě porušení jsou nezbytné sankce;

61. žádá, aby každý jednotlivec měl nárok na šifrování a aby byly k šifrování vytvořeny potřebné podmínky; zastává názor, že kontroly by měly být věcí konečného uživatele, který bude potřebovat dovednosti nutné k tomu, aby tyto kontroly mohl náležitě provádět;

62. požaduje zavedení tzv. end-to-end šifrovacích standardů, které by byly samozřejmostí pro veškeré komunikační služby, aby se čtení obsahu pro vlády, zpravodajské agentury a subjekty provádějící sledování stalo obtížnějším;

63. zdůrazňuje, že vládní zpravodajské služby nesou zvláštní odpovědnost za budování důvěry, a požaduje, aby bylo ukončeno hromadné sledování; domnívá se, že monitorování evropských občanů prostřednictvím domácích i zahraničních zpravodajských služeb je nutno řešit a zastavit;

64. staví se proti prodeji a distribuci evropských technologií v oblasti sledování a nástrojů pro cenzuru autoritářským režimům, v nichž neexistuje právní stát;

Úterý, 8. září 2015

65. vyzývá k rozšíření působnosti mezinárodní ochrany oznamovatelů a rovněž vybízí členské státy, aby předložily návrhy právních předpisů na jejich ochranu;
  66. žádá, aby byl jmenován vyslanec OSN pro digitální svobody a ochranu údajů, a vyzývá k rozšíření mandátu komisaře EU pro lidská práva, aby byly technologie posuzovány také z hlediska lidských práv;
  67. požaduje opatření, která by zajistila, že soukromí aktivistů, novinářů i občanů bude chráněno všude na světě a že budou moci vytvářet sítě prostřednictvím internetu;
  68. trvá na tom, že přístup k internetu by měl být považován za lidské právo, a požaduje opatření vedoucí k odstranění digitální propasti;
  69. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a ESVČ.
-